

1. U V O D

Komunikacija je socijalna interakcija koja se odvija porukama. Komunikacija je proces slanja informacija vlastitom ili bilo kojem drugom entitetu neverbalnim i/ili verbalnim putem. Riječ komunikacija doslovce znači: podijeliti, učiniti nešto općim ili zajedničkim. Ona predstavlja dijeljenja znanja interakcijom s drugim jedinkama i predmetima. Ljudska komunikacija se odnosi na socijalnu interakciju razmjerenjivanja informacija, a sve u svrhu razumijevanja i socijalne povezanosti. Kao "društvene životinje", ljudi posjeduju prirodnu i urođenu potrebu da komuniciraju jedni s drugima, da stvaraju međuljudske odnose, te da održavaju i podržavaju ljudske veze. Komunikacija omogućuje ljudima da izraze čitavu paletu fizičkih, emocionalnih i psiholoških potreba. Kada imamo neku potrebu, ona nam omogućuje da predamo ovu informaciju drugim ljudima u svrhu obogaćivanja vlastitog, kao i života drugih ljudi. Obogaćivanje života se odnosi na urođenu ljudsku potrebu da doprinosi za dobrobit sebe i drugih ljudi kroz procese socijalne interakcije, te empatijsko vezivanje. Komunikacija je obično opisana prema tri glavne dimenzije: sadržaju, formi i cilju. Zajedno, sadržaj i forma kreiraju poruke koje se šalju prema cilju. Cilj može biti entitet ili skupina entiteta, odnosno sugovornik, skupina sugovornika ili auditorij.

Najstariji oblik komuniciranja je auditivna kultura komunikacije, koji se razvijao spontano s razvojem ljudskih zajednica. Slušno-govorna komunikacija odvija se govorom i jezikom, a govorni medij je odlučujući. No, postoji i nejezična manifestacija ovog tipa komunikacije, poput kašla, hrkanja, zviždanja... Vizualna kultura komunikacije je započela prvim bilježenjem znakova, a pojavom tiska ova vrsta komunikacije medju ljudima dobiva nove karakteristike koji se očituju u jezičnom obliku – jezik gluhonijemih, Morseova abeceda, semafor, i nejezičnom – izrazi lica (smiješak, mrštenje), geste (slijeganje ramenima).

Elektronička kultura komunikacije dobila je snažni poticaj i primjenu pronalaskom i primjenom računala, a zasniva se na audiovizualnim medijima (TV, mobiteli...).

Mi govorimo kada želimo nešto izraziti, ili kada reagiramo na neki dogadjaj. "Značenje" govora je preneseno ne samo lingvističkim elementima, nego i slušnim i vizualnim informacijama u ritmu, intonaciji, glasnoći, tempu, pauzama, napetosti i gestama govornika. Tako je individualni govornik istodobno i stvaralac i primalac govora. Najvažnije je da auditivno – vizualna informacija u njegovoј produkciji odražava kako on percipira govor. Ako mu se percepcija mijenja, njegov će se govor takodjer mijenjati. Ako ispravljamo njegov govor, ispravljamo takodjer i njegovu percepciju (Guberina, 2002.).

Različiti autori ističu da je jezik osnovni alat kojim spoznajemo sebe i svijet oko nas. Njime odražavamo i ponovno uspostavljamo našu zajedničku stvarnost. Bez jezika kao instrumenta komunikacije ne bi bilo ni čovjeka, ni ljudskog društva kakvo poznajemo. Čovjek u svojoj komunikaciji najčešće koristi oralno-glasovni govor i jezik kao standardni način komunikacije medju ljudima. Govor je standardan način komunikacije izmedju ljudi. Najoptimalnije je sredstvo komunikacije i spada u verbalni sustav komunikacije, ali je često praćen odredjenim poteškoćama koje dolaze iz složenih neuroloških i psihičkih struktura i emocionalnih komponenti (Kurtagić, 2001.g.).

Osobe oštećena sluha, bez obzira na stupanj i vrstu oštećenja, imaju značajan deficit i u potpunoj su ili djelomičnoj nemogućnosti koristiti verbalne sustave komunikacije. Onda, kada je to i moguće, kvaliteta komunikacije je u određenoj mjeri reducirana.